

Література

1. Податкові важелі та стимули розвитку господарських систем: монографія / В.Л. Андрущенко та ін.; за заг. ред. В.Л. Андрущенко, В. М. Мельника. — Ірпінь: ДПА України, Нац. ун-т ДПС України, 2006. — 209 с.
2. Податкова система / За ред. Лютого І. О., навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 456 с.
3. Податкове регулювання, як дієвий інструмент антикризової економічної політики/ М.В. Романюк// Фінанси України — 2009. — № 12. — С. 67—70.
4. Рейтинг простоти ведення бізнесу Doing Business — 2010 [Інтернет ресурс] — Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org>
5. Сайт Державної податкової адміністрації України [Інтернет ресурс] — Режим доступу: [http:// www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua)

Рогоза Н. В.

«Фінанси і кредит», 5 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н, доцент Корнацька Р.М.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

В умовах обмеженості бюджетних ресурсів і проблем вибору ефективного та належного їх використання особливою набуває проблема дієвої організації системи виконання бюджетів. І хоча виконання є похідним від бюджетного планування, проте саме від належної організації системи касового обслуговування бюджетів залежить виконання головними розпорядниками бюджетних коштів функцій і завдань делегованих державою.

У світовій практиці використовується дві системи касового обслуговування бюджету: банківська та казначейська. Слід відзначити, що спершу перехід на казначейську систему виконання застосовано до Державного бюджету України. Перехід місцевих бюджетів відбувається значно пізніше.

Органом влади, від якого залежить, стан виконання бюджету, макроекономічні процеси в державі та соціально економічний розвиток регіонів є Державна казначейська служба України..

Виникнення Державної Казначейської Служби України призвело до переходу на новий етап у розвитку бюджетних відносин.

Це пов'язано з тим, що при переході на казначейську систему обслуговування місцевих бюджетів їх виконання стало більш прозорим та ефективним. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за видатками характеризується тим, що кошти розпорядників бюджетних коштів знаходяться на єдиному казначейському рахунку, через який органи казначейської служби здійснюють операції.

Функціонування Єдиного казначейського рахунку забезпечує:

- можливість швидкої мобілізації коштів, які протягом дня надходять на рахунки, відкриті в органах казначейства, та використання їх для проведення бюджетних видатків і здійснення інших операцій, що не суперечать чинному законодавству України;

- надання інформації органам законодавчої та виконавчої влади за проведеними на Єдиному казначейському рахунку операціями;

- оптимальні можливості для прийняття представниками законодавчої та виконавчої влади оперативних рішень щодо забезпечення ефективного використання коштів бюджетів.

Слід відзначити, що запровадження системи казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками має ряд як переваг, так і недоліків.

Отже, перехід на казначейську систему обслуговування місцевих бюджетів вніс наступні позитивні моменти у бюджетний процес [2, с. 20]:

- 1) модернізація методу перерахування коштів із рахунків бюджетів на рахунках розпорядників коштів;

- 2) розміщення бюджетних коштів на казначейських рахунках та їх акумуляція на єдиному казначейському рахунку дає змогу своєчасно виконувати видаткову частину бюджету;

- 3) концентрація дохідної і видаткової частини бюджетів, що надає можливість володіти повною, достовірною та оперативною інформацією;

- 4) формування органами Державної казначейської служби України достовірних звітів про виконання бюджетів усіх рівнів та зведеного бюджету України в цілому за результатами кожного звітного періоду.

- 5) покриття тимчасових касових розривів за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку.

Казначейське виконання місцевих бюджетів значно посилює контроль за використанням бюджетними організаціями бюджетних коштів, передбачених на їх утримання та проведення різних заходів. Адже воно забезпечує щоденний контроль за цільовим та

ефективним використанням бюджетних коштів, дотриманням штатної, фінансової і касової дисципліни, відповідністю поданих до оплати документів вимогам чинного законодавства.

Слід відзначити, що казначейське обслуговування місцевих бюджетів за видатками має також і ряд недоліків, які виникають під час обслуговування розпорядників бюджетних коштів. Доречно зупинитись на таких :

1. Тривалість процесу казначейського обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів призводить до виникнення кредиторської заборгованості бюджетних установ [1, с. 23].

2. Казначейська система виконання бюджету зменшує кількість фінансових порушень, але водночас гальмує виконання бюджетів і позбавляє можливості оперативного розв'язувати проблеми міст, сіл, селищ.

3. Пряме втручання органів державної влади в діяльність органів місцевого господарювання.

4. Не завжди місцеві бюджети можуть використовувати свої власні кошти, причиною чого виступають державні органи. А платіжні доручення розпорядників бюджетних коштів лежать в органах казначейства і більше місяця. Тому за відсутності чітких строків оплати розпорядникам бюджетних коштів стає дедалі важче знайти постачальників товарів, робіт і послуг належної якості та помірної ціни, а відтак забезпечити ефективно здійснення своїх повноважень і реалізацію програм соціально економічного розвитку територіальних громад. Нерідко затримується оплата навіть соціально захищених видатків місцевих бюджетів: на заробітну платню, енергоносії, медикаменти, продукти харчування тощо

З огляду на це, для покращення казначейської системи виконання місцевих бюджетів необхідно вжити такі заходи:

1) встановити чіткі граничні строки проведення бюджетних платежів;

2) виключити положення, які дозволяють залучати кошти місцевих бюджетів з єдиного казначейського рахунку для покриття тимчасових касових розривів видатків, фінансування яких згідно чинного законодавства здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету.

3) необхідно ввести змішану форму обслуговування та виконання місцевих бюджетів, яка на сьогодні діє в Італії, Португалії, Норвегії та інших європейських державах. Суть її полягає в тому, що кошти, необхідні для здійснення органами місцевого само-

врядування видатків на освіту, охорону здоров'я, культуру, фізичну культуру та спорт, соціальний захист населення та інші делеговані державою повноваження, залишаються в Казначействі. А ті кошти, які громада заробляє самостійно і використовує на забезпечення утримання об'єктів соціально-культурної сфери, розв'язання у повному обсязі соціально-економічних проблем територіальних громад, благоустрій, ремонт доріг тощо, вона визначає своїм рішенням: обслуговуватися через Казначейство або через державний банк.

Література

1. Гапонова Т. Зменшення кредиторської заборгованості місцевих бюджетів / Т. Гапонова // Казна України. — 2009. — № 3 (3). — С. 23.
2. Габа І. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів: переваги і недоліки/ І. Габа // Все про бухгалтерський облік. — 2010. — № 9. — С. 20—22.
3. Якушик С.І Особливості казначейського обслуговування місцевих бюджетів / С.І. Якушик, А. Ф. Клян //Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. — 2013. — № 3. — С. 247—251.
4. Волохова І. С. Проблеми розподілу видаткових повноважень між рівнями влади в Україні / І.С. Волохова // Економіка України — 2013. — №8. — С. 55—63.
5. «Бюджетний менеджмент» підручник/ В.Федосов, В.Опарін, Л. Сафонова та ін. За заг. ред. В.Федосова. — К.: КНЕУ, 2004. — 864 с.

Романько Ю. М.

«Фінанси і кредит», 5 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима гетьмана»*

Науковий керівник — д.е.н., професор Тимченко О.М.

ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПДВ І ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ

У своїх зверненнях до податкових органів громадяни найчастіше інформують про ухилення від сплати податків несумлінних суб'єктів господарювання — 23,5 % від загальної кількості звернень та порушують питання щодо контрольно-перевірочної роботи столичних органів Міндоходів — 13,9 % [3]. Таким чином,